

Schlegel: Seg vil kun gjøre et Par Bemærkninger angaaende en Bestemmelse i dette Udkast, der uegtelig er af ikke ringe Betydning. Den angaar det Forsøg, som er gjort paa at gjennemføre en ny Bestemmelse i Lyndeforholdet, idet man vil paalægge den Trediemand, der fæster et Lyende, som ikke er lovligt løst fra sin Tjeneste, et mere virksomt Ansvar end det, vi for Tiden kjende i Lovgivning. Det er virkelig et overordentlig interessant Forsøg, man her har gjort, og det skulde meget glæde mig, om det kunde lykkes at gjennemføre det paa praktisk Maade. Seg maa imidlertid tilstaa, at den Maade, hvorpaa det er gjennemført i Lovforslaget, ikke forekommer mig at være saa heldig, at jeg tør haabe noget synderligt praktisk Udbytte af det, og derfor har det i den foreliggende Skikkelse ikke stort Krav paa, at man skulde ønske det gjennemført. Det er særligt Bestemmelserne i §§ 7 og 8, jeg har for Die. Med Hensyn til § 7 have vi allerede hørt en Diskussion mellem den høitærede Minister og et æret Medlem angaaende Forstaelsen af det 1ste Stykke. Seg maa strax erklære, at jeg fuldstændigt maa slutte mig til, hvad den høitærede Minister har udtalt; men det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa Ministeren har tænkt sig Sagen ordnet, allerede viser, at man ikke er kommen ind paa nogen ret praktisk Veie. Det er jo Noget, vi Alle vide, at naar et Lyendeforhold en Gang er stiftet, vedbliver det at bestaa, indtil det løses ved Opsigelse; men saa synes det mig naturligt, naar man vil' bekjendtgjøre for Andre gjennem Paategning, at der bestaar et saadant Forhold, at Paategningen samtidigt med Forholdets Stiftelse bliver indført i Studsmaalsbogen. Dermed er den Ting da afgjort, og det er der paa en Maade, som jeg finder tilstrækkelig, kundgjort for Alle og Enhver, at et saadant Forhold er stiftet, saa at ogsaa Alle og Enhver vide, at det bestaar, indtil det bliver lovligt opsagt. Det Naturlige forekommer mig derfor at være, at man ikke hver Gang, den foreløbig vedtagne Tid er udløben, skriver en ny Paategning, Noget, som det vilde være overordentlig vanskeligt at gjennemføre i Praxis, ligesom jeg heller ikke vet kan forstaa, at synderlig Mange skulde ville indlade sig paa at gjøre det. Det Naturlige er, at det indføres i Studsmaalsbogen, naar Forholdet opsiges, det vil sige: selve Opsigelsen indføres i den; men saalænge det ikke er stet, vedbliver Virkningen af Paategningen. Seg ser ikke, at det vilde medføre nogen som helst Vanskelighed; det vilde tværtimod fremme Paategningernes Betydning ved at gjøre dem mere praktiske. Men ere vi enige om, at Forholdet ellers skulde ordnes som her foreslaaet, saa at det er ved selve Forholdets Stiftelse, at Paategningen skal ste, forekommer det mig, at Alt, hvad der er bestemt i § 7 2det Stykke, er uden Betydning. Hvis man nemlig stiller Sagen saaledes — og det forekommer mig, at det kan man —, at man

betrakter Paategningen i Studsmaalsbogen som en Del af selve Overenskomsten ved Forholdets Stiftelse, saa bliver Resultatet, at man ikke vil gjøre, hvad der omhandles i § 7, 2det Membrum, nemlig indføre Overenskomster i Studsmaalsbogen, give Afskrift af den o. s. v. Der er heller ikke nogen Ulempe ved at betragte Paategningen som en integrerende Del af Forholdet, thi fordi man har truffet en foreløbig Aftale med Lyendet om, at det skal tjene saa og saa længe for den og den Løn, saa er der ikke noget Sært i tillige at bestemme, at man vil have denne Paategning, saa at enten Husbonden eller Lyendet, i Tilfælde af at Forlangendet møder Modsigelse, kan svare: Vil Du ikke gaa ind paa mit Onske om at faae en Paategning i Studsmaalsbogen, saa ere vi ikke enige, og der er ingen Kontrakt. I saa Tilfælde kunde man nøies med første Del af § 7, men ændret paa den Maade, jeg tillod mig at antyde. Den anden Del af de herhen hørende Bestemmelser indeholdes i § 8. Seg erkjender, at der maa træffes Bestemmelser om Annullering af Paategningen, for at ikke Lyendet skal blive ueheldigt stillet eller forurettet i Tilfælde, hvor det har Krav paa at faae Forholdet hævet; men Ingen vil negte, at det Naturlige er, at Paategningen ikke annulleres, før det er retsligt afgjort, at Kontrakten er hævet. Nu har man indvænt derimod, at en saadan Afgjørelse maasse kan tage saa lang Tid, at det vilde medføre ikke saa Mistligheder for Lyendet, og derfor er der givet Lyendet den lettere Udgang, som omhandles i § 8, til at faae Forholdet hævet. Det forekommer mig imidlertid, at denne Udgang er saa vid, at man derved nærmer sig til selv at tilintetgjøre Virkningerne af, hvad man ønsker, nemlig Virkningerne af Paategningen. Det er allerede fremhævet af en æret Taler, at naar Lyendet paa den Maade, her omtales, har faaet Paategningen annulleret, kan han spadsere sin Veie og forsvinde aldeles. Det er, noget, der maasse navnlig for det flette Lyendes Vedkommende vil ligge nær at gjøre, og i saa Tilfælde har Paategningen altsaa ikke havt den allermindste Betydning. Man har kun gjort Husbonden Uleilighed, man har givet ham et Skin, thi i Virkeligheden er han bleven narret. Den Slags Tilfælde tror jeg vilde blive de hyppigste. Men i det Tilfælde, at Lyendet ikke paa den Maade unddrager sig Politimesterens Forsølgelse, om jeg saa maa falde det, men bliver tilstede, eller man veed, hvor han er, vil Virkningen efter Loven ikke være ganske uden Betydning. Der paalægges nemlig Lyendet alvorlige Bøder, hvis det har misbrugt sin Ret, men disse Bøder kunde man ogsaa paalægge det paa anden Maade. Man kunde i Hensyn til den almindelige Lyendelov sige, at naar Lyendet uden Grund forlader sin Tjeneste, skal han give en saa og saa stor Bøde, og finder man de nuværende Bøder for lave, kunde man jo sætte dem høiere.